

KÁVÉESOK LAPJA

IX. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

8. szám

Kiadó és lapfajtadonos:
A Budapesti Kávésok Ipartestülete

Felelős szerkesztő:
Dr. Havas Nándor

Szerkesztő:
A Budapesti Kávésok Ipartestületének
sajtóbizottsága.

A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy féltre 8.— pengő. egész évre 16.— pengő

Megjelenik:
minden fő 1-én és 15-én

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút. 38. I. em. 5. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII. Rókk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

MEGHÍVÓ.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárósága f. é. április 27-én (esütörtökön) délután 5 órakor, az ipartestület tanácstermében

ÜLEST

tart. melyre az előjáróság t. tagjait meghívja Budapest, 1933. április 15-én

Dr. Havas Nándor sk. főjegyző. Mészáros Győző sk. elnök.

Megjegyzések

A közelmúlt napokban terjesztette a m. kir. pénzügyminiszter a parlament elé az 1933—1934. évi költségvetést és ezzel kapcsolatban részletes exposéjában ismertette az államháztartás helyzetét. Nem a mi hivatásunk, hogy a sajtóban alaposan megvitattott költségvetés részleteit bíráljuk. Csupán egy dolgot kell megállapítanunk és ez az, hogy teljes mértékben beigazolódott az érdekeltségnek a különböző adórendeletek kiadása alkalmával hangoztatott felszólalása, hogy az adóemelésekből több bevétel alig érhető el és az államháztartás deficitjének kiküszöbölésére az ilyen intézkedések nem alkalmasak.

Beigazolódott az is, hogy az adóalanyok pusztulásával a még megmaradókra ügyis nagyobb teher hármlott és az újabb adóterhek kétszeresen sújtották a még vegetáló gazdasági életet. Ez a folyamat odavezet, hogy nap nap mellett nő az összeomlott adóalanyok száma és a megelőkire kirótt teher automatikusan több lesz. Ez olyan circulus vitiosus, melynek végét nem láthatjuk és amely végeredményben illuzóriussá teszi a miniszternek a költségvetés redukálását célzó törekvéseit.

Az események azt bizonyítják, hogy a dolgozó társadalom elérkezett teherviselőképességének végső határáig és ideje lenne, hogy végre meginduljon a terhek könnyítésének folyamata.

Meg vagyunk győződve, hogy elviselhető adóterhek kivételése esetén megjavul a fizetési készség és a kincstár is jobban jár.

Örömmel vesszük tudomásul a bejelentett közmunkák megindulását, melyekben sajnos mi nem részesülhetünk, de azt reméljük, hogy az ily módon forgalomba kerülő pénzből a fogyasztás emelkedése révén valami a mi üzleteinknek is jut.

*

E témával kapcsolatban szóvá kell tennünk Bánó Dezső m. kir. kormányfőtanácsosnak iparunk régi harcósának és barátjának a balneológiai egyesületben tartott felolvasását, melyben a fürdők, szállodák, vendéglők és kávéházak adóival és közterheivel foglalkozott nagy alaposággal. E tanulmányban konstataulta, hogy a fővárosi kávéházak 42, a vidékiek 41-féle címen járulnak a közterhekhez. Tehát míg eddig mindig csak 20, 22 és 32-féle teherről beszéltünk, most már tudjuk pontosan, hogy ez 42, amihez egész természetesen 43-iknak az ezekkel járó adminisztráció terhe járul.

Kétségtelen, hogy ideje volna megfelelő revízió útján e terhek számát apasztani és e révén az adminisztrációt egyszerűvé és költségmentessé tenni.

Bánó Dezső előadásában azt a gondolatot vetette fel hogy arra való tekintettel hogy a kincstárnak az adózókkal szemben hátralekötök címén állandóan tekintélyes követelése vannak, célszerű lenne, hogy e hátralekötök befizetésére — egyelőre jobb idő — moratórium adassék, természetesen a folyó adók pontos befizetésének kötelezettsége mellett.

Mint hogy az állami költségvetés elsősorban és főképpen a folyó bevételeken nyugszik, a

moratórium megadása biztosítaná a költségvetési bevételeket és ily módon a költségvetés stabilitása elérhető lenne.

*

A közvetlenül bennünket érdeklő intézkedések közül a legaktuálisabb a napirenden levő tejrrendelet, melynek célja a mezőgazdasági termelés rentabilitásának biztosítása. Magunk is teljes mértékben elismerjük e termelési ág jogos érdekeit, azonban nem látjuk méltányosnak, hogy ennek deficitjét teljes mértékben, vagy legalább is nagyrésztben a vendéglátó iparokra fordítsák.

Még kevésbé látjuk méltányosnak azt, hogy ezek az intézkedések a nagy tejjáratoknak nyújtsanak alátámasztást és azok egzisztenciáját biztosítsák, főként akkor, amikor ezek üzemeiknek minél szőlesebb körre való kiterjesztésével nehéz, szinte elviselhetetlen versenyt támasztanak saját vevőiknek.

Monopóliumot, vagy különleges elbánást nem lehet kiterjesztőleg érvényesíteni és ha valamely vállalatnak a tej és tejtermékek forgalombahozatalára kútságilag privilegizált helyzete van, ez nem szolgálhat alkalmul arra, hogy ennek alapján fokozottabb versenyt támaszthasson ipariüzőinknek.

A tejrrendelet részleteit még nem ismerjük, azonban már most le kell szögeznünk, hogy annak kiadásával kapcsolatban korlátozni kell a tejjáratoknak mindenre kiterjedő üzletkörét. Mészáros Győző.

A Magyar Nők iparpártolási mozgalma

A Budapesti Kávésok Ipartestületének elnöksége a következő szövegű felhívást küldötte szét a testület összes tagjainak:

440—1933. szám.

Tisztelt Kartársak!

A Magyar Nők Honi Ipar és Mezőgazdasági Pártolási Fogadalmi Mozgalom Vezetősége, melynek élén Anna királyi hercegnő áll, a következő felhívást intézte ipartestületünk elnökéhez:

„A Magyar Nők Honi Ipar és Mezőgazdasági Pártolási Fogadalmi Mozgalma Vezetősége felkéri a Budapesti Kávésok Ipartestületét, hogy országos állásfoglalással mutasson hazafias példát a mozgalomhoz való csatlakozásával.

Tegye országos érdeké és szólítsa fel arra az összes kávéház tulajdonosokat országsszerte, hogy ezután mindabból, amit itthon is elő tudunk állítani csak honi ipar és mezőgazdasági termelvényeket használjon és fogyasszon. Minden ezutáni felszerelése és beszerzése a lehető-séghez képest csak magyar áru legyen.

Kívánatos volna úgy saját érdekükben, mint a mozgalom érdekében ezt lehetőleg feltüntetni az étkező helyiségekben, melyek ezáltal keresettebbek lesznek.

A kávéházak és vendéglők ezen állásfoglalása olyan nemes hazafias példaként fog hatni, hogy messze kiható gazdasági fellendülést eredményezhet.

Ennek reményében mint hazafias munkatársakat köszöntjük Önöket.

Őszinte tisztelet és hazafias üdvözlöt:

A Magyar Nők Honi Ipar és Mezőgazdasági Pártolási Fogadalmi Mozgalom Vezetősége.

Védőasszonya:

Anna Királyi Hercegnő.

Azt hisszük e felhíváshoz semmiféle külön indokolás és magyarázat nem kell, hiszen e mozgalom támogatása a magunk pártolását jelenti. Ha a magyar iparos, kereskedő és gazda fogyasztóképeségét helyreállítjuk, visszanyerjük mi is közönségünk elmaradt tekintélyes rétegét.

Kívánatos lenne, ha kartársaink a mozgalom céljait propagáló feliratokat függesztenének ki és étlapjaikra reányomatnák: „Fogyasszuk a magyar föld termelvényeit.”

Félreértések elkerülése céljából közöljük, hogy a mozgalom célja nem vonatkozik az iparunkban elkerülhetetlenül szükséges kávé, tea, stb. cikke kiküszöbölésére, tisztán azokra a cikkekre, amelyeket hasonló, sőt jobb minőségűt a magyar föld is megtermel.

Ugy véljük, kartársaink teljes megértéssel fogadják felhívásunkat és ennek céljait magukévá teszik.

Budapest, 1933. ápr. 10.

Kartársi üdvözléssel:

Dr. Havas, főjegyző.

Mészáros, elnök.

Nem kételkedünk abban, hogy a felhívásnak fogantója lesz és kartársaink úgy mint a múltban, a jövőben is mindent elkövetnek, annak sikere érdekében.

Megjegyezzük még azt, hogy a magyar ipar pártolása nemcsak abban nyilvánul meg, hogy üzleteinkben magyar eredetű árut hozunk forgalomba, de az is fontos és értékes, ha üzleti felszereléseinket a magyar ipar termékeiből válogatjuk össze.

A mai nehéz valutáris viszonyok mellett minden külföldre menő fillér a magyar nemzet vagyonát csökkentti, igekezzünk tehát a külföldről való beszerzést a minimumra csökkenteni.

Alig van kávéházi berendezési és felszerelési tárgy, amelyet a hazai ipar elsőrangú minőségben nem állítana elő, van kütünő és szép porcellánunk, elsőrangú főzőedényeink, evőeszközök stb. stb.

Egy kis gondossággal, figyelemmel és jóakarattal a kávéipar tekintélyes összegeket juttathat a velünk hasonló nehéz viszonyokkal küzdő magyar iparnak.

Csak azt az egyet kívánjuk, hogy ez a mozgalom ne maradjon elhangzott szó, de legyen és maradjon élő valóság, mely állandóan életi és fentartja az ezer bajjal és gonddal küzdő magyar gazdát, iparost és kereskedőt.

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

▼

Kőbányai Polgári Serfőzde

gyártmánya

Budapesti Központi Általános Tejcarnok Részv.-Társ
VII, Rottenbille u. 3.

Telefon: Aut. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91 346-68, 350-16. Sürgőncím: „Köztejt Budapest”

A főváros kávéháza, szállodái és kávé-méréseinek szállítója. Tojás-osztály.

Mocznik-mustár legyen minden asztalon!

Pénzügyminiszteri rendelet az új adók és adópótlékok életbeléptetéséről

Mit tartalmaz a 23.000—1933. sz. pénzügyminiszteri rendelet?

Már a korábbiak során ismeretessé vált, hogy a kormány különböző adók emelését, illetve új adópótlékok életbeléptetését tervezi. A hivatalos lap március 28-i számában jelent meg a pénzügyminisztérium 23.000—1933. sz. rendelete, amely a kormány idevonatkozó intézkedéseit tartalmazza. A rendelet egyik intézkedése szerint a kivetett pótlék jövedelem hiányában a vagyomból fizetendő, vagyis azon a címen, ha az adóalany mostani kereseti viszonyai a pótlékolást nem teszik indokolttá, nem kérheti annak elengedését vagy mérséklését.

A házadó 20%-os pótlékolása.

A házadó alá tartozó összes lakóházak az év január 1-től kezdve további rendelkezésig a házadó-kivetés alapjául szolgáló haszonérték, illetve nyersjövedelem öt százalékát, továbbá a kivetett házadójuknak 20 százalékát tartoznak rendkívüli pótlék címen fizetni.

A rendelet kiveti a pótlékfizetés alól az olyan kétszobás épületeket, amelyeket a tulajdonosok teljes egészében maguk használnak, valamint a szobák számára való tekintet nélkül azokat a falusi házakat, amelyeket a tulajdonosok kizárólag saját céljukra használnak.

A jövedelemadó 60%-os pótléka.

A rendelet értelmében f. évi július hó 1-től a jövedelemadó 60 százalék rendkívüli pótlékkal terheltetik meg azoknál az adózóknál, akiknek múlt évi jövedelemadója a 160 pengőt meghaladja. Ez a pótlék megfelelő jövedelem hiányában a vagyomból fizetendő.

Százszázalék a vagyonadó pótlék.

A vagyonadót fizető évi január 1-től viszszaemlékező a terhekre megállapított vagyonadó 100 százalékát kötelesek pótlékképpen fizetni.

Százszázalékkal emelik a rokkantellátási adót.

A rokkantellátási adó fizetésére kötelezett adózók az 1933. évi január 1-től, az alkalmazottak pedig a jelen rendelet életbeléptetését követő hó első napjától, vagyis április hó 1-től kezdve további rendelkezésig a jelenleg érvényben lévő szabályok értelmében járó rokkantellátási adónak kétszeresére kötelesek fizetni.

Az alkalmazottak kereseti adójának 25 százalékos pótléka.

A magánszolgálati vagy munkabérvizonyból, továbbá a tantiémekből származó jövedelmek után a rendelet életbeléptetését követő hó első napjától, tehát nem március 1-től, hanem április 1-től kezdve az eddigi érvényben volt adóteleknek 25 százalékkal felemelt összegét kell különadó címen fizetni.

A rendelet a társulati adó pótlékát az évi január 1-től 40 százalékkal, a tehérgépkocsik adóját április 1-től százszázalékkal emeli fel.

A rendelet végrehajtására vonatkozó intézkedések.

A rendelet közli a rokkantellátási adó, valamint az alkalmazottak munkabérvizonyából származó jövedelmek utáni adó kulesait. Intézkedést tartalmaz arra nézve, hogy az adók befizetésére kapott részletfizetések vagy fizetési halasztások, a most életbeléptetett rendkívüli pótlékokra nem terjednek ki.

A házadó és jövedelemadó rendkívüli pótlékolásáról az adózókat nem értesítik egyenként, mert a végrehajtási utasítás szerint ezek összegét minden adózó, a már kikészített fizetési meghagyás alapján nehézség nélkül kiszámíthatja. Mondanunk is felesleges, hogy ez a rendelkezés igen sok zavarra és félreértésre ad okot.

Ugyancsak sok komplikáció keletkezik majd a vagyonadó és a társulati adó alanyaira kivetendő rendkívüli pótlékok, továbbá a rokkantellátási adó felemelt tételeiből beszédendő adó előírása és behajtása körüli eljárásokból is. Ugyanis az 1933. év első felére eső részleteket a folyó év első és második negyedében esedékessé váló közzadókkal együtt kell beszédni, még abban az esetben is, ha az alapadók, il-

letve pótlékok kevetése még nem is történt volna meg. Ilyen esetekben a pótlékok beszedése az előző esztendei kivétel alapján történik, a különbözeteket pedig később elszámolják.

A végrehajtási utasítás figyelemre méltó a városi és községi közegeket, hogy az 1933. év első felére járó pótlékokat, illetőleg felemelt adókat pontosan szedjék be. Nagyon tartunk attól, hogy az utóbbi időben bizonyos mértékben enyhített adóbehajtási mód ismételt olyan megszorításon megy keresztül, amely a mai viszonyok között megengedhetetlen.

Részletfizetés a háztulajdonosok részére.

A rendelet lehetővé teszi, hogy az a háztulajdonos, aki adóját eddig negyedévi részletekben fizette, az az 1933. év első felére járó adótartozását 1933. évi február havától kezdve öt egyenlő havi részletben minden hó 15-ik napjáig kamatmentesen fizetheti.

Ez a kedvezmény a gyakorlatban alig jelent valamit, mert a február és március havi részletek az áprilisi részlettel együtt április hó 15-ig egyösszegben fizetendők be.

A „Szabadi kávéház” és a nemzetközi politika

I. Az 1876—78-as orosz-török háború pesti visszhangjai.

Az 1875-ben kitört heregovinai felkelést tulajdonképpen Szerbia és Montenegro szították, a háttérben pedig Oroszország állott, mely a bolgárokat is haragra izgatta. A bandaharcok és kölesötös megszárlások egy álló esztendőig tartottak, végül is 1876. július 1-én Törökország megüzente a háborút Szerbiának. Oroszország, ha nem is hivatalosan, de kezdetől fogva részt vett a harcban. Sok ezer orosz önkéntes ment Szerbiába, Tsernajeft orosz főbarnok is szerb szolgálathoz lépett, hogy átvehesse a szerb sereg vezérletét, az oroszországi pánszláv bizottságok pedig „jótékony cél” ürügye alatt kb. 220 millió rubellel támogatták a fellázadt török tartományokat.

A „hivatalos” Oroszország természetesen erről mit sem tudott, fennen hirdette, hogy az addigi szerződés alapján áll s szövetségesei tudta nélkül nem avatkozik bele a Balkán ügyeibe. 1871 óta ugyanis fennáll már a három szövetség, melynek tagjai Ausztria-Magyarország, az új Német Birodalom és Oroszország. 1876. július 8-án azonban Sándor cári Reichstadtban találkozik Ferenc Józseffel s külügyminiszterekkel együtt megállapodnak abban, hogy egyelőre fenntartják a be nem avatkozás elvét, ha azonban az orosz mégis kénytelen lesz a szerbek, erznagorok s bolgárok érdekében beavatkozni, a monarchia semleges marad, de jogában áll határni biztosítására Boszniát és Hercegovinát megszállni. Egyelőre azonban még mindenki a törökök vereségével számolt.

Csakhogy Konstantinápolyban közben nagy változások történtek, a tehetetlen, részeges, félőrült V. Muradot letették és helyébe Abdul Hamid került a trónra, a kormányzat az ügyes, hazafias Midhád basa, a hadsereg vezetése pedig Abdul Kerim basa kezébe került, ki legyőzi Tsernajeftet, benyomul Szerbiába s októberben Djumisinál megsemmisíti a szerb sereget. Ekkor közbelép Oroszország, fegyverszünetet követel s a porta kénytelen engedni. Ime most már világos, hogy ki az igazi ellenfele a szultánnak: a minden oroszok cára. Az a cár, akinek atyja az ő oroszaival 1849-ben letiporta a magyar szabadságharcot, került szembe annak a szultánnak az utódával s azzal a Törökországgal, mely ugyanakkor menedéket adott az elbukott szabadságnak a vérszomjas boszú elől menekülő bajnokainak. Csoda-e, ha a magyarság s főként a magyar ifjúság, félretéve a keresztény és pogány közti megkülönböztetést, minden rokonszenvével a török felé fordult?

Mindezt az alábbiak könnyebb megérthetése céljából kellett előrebocsátani, hozzáfűzve még, hogy a monarchia külügyminisztere akkor id. gróf Andrássy Gyula, kinek a hármasszövetség létrejöttében s a reichstadi egyezségben nem csekély része volt. Ez is hozzátartozik a magyar hivatalos körök és hivatalos sajtó magatartásának könnyebb megértéséhez.

Mikor nyilvánvalóvá lett, hogy a Monarchia nemcsak nem akadályozza meg a felkelőkhöz csatlakozó orosz önkéntesek átutazását az ország területén (mit részben mint keresztény ország, részben mint az orosz szövetségese nem

A KÁVÉS URAK FIGYELMÉBE!

A Csillaghegyi Ásványvízüzem az évi hónapokban bevezette a „Rorange” név alatt időközben kedvelté vált üdítőt, mely az egész narancs levélből készül, Csillaghegyi Ásványvízzel és fogasztásra készen kerül forgalomba.

E valódi gyümölcslé sikere arra indított bennünket, hogy ezenkívül forgalomba hozzunk, ugyancsak valódi narancs, citrom és ananászból előállított szörpöket, melyek hideg iton, mesterséges ízesítő, szagosító esszenciák hozzáadása nélkül állítanak elő.

Forgalomba hozunk:
„Rorange” néven valódi narancsszörpöt
„Limonad” néven valódi citromszörpöt
„Ananád” néven valódi ananászszörpöt
nagyon izékes palackokban.

Mint hogy a gyümölcsök levéhez csak időszakonként juthatunk és a nyersanyag későbbi utánpótlása lehetetlen, ez indított bennünket arra, hogy az igen tisztelt főztes-és esemegyekereskedő urakat felkérjük szíveskedjenek e cikkekből megminta az utat (mintákat készíttél bemutatni) tőlünk évi szükségletüket biztosítani, nehogy bekövetkezessen az az eset, hogy a későbbi rendeléseket ne tudjuk effektuálni.

Tiszteltel kérjük tehát, ez ügyben minket megkeresni, mely esetben minden irányba kiterjedő információkat szolgáltatunk.

Teljes tisztelettel:

Csillaghegyi Ásványvízüzem
gyümölcslé-szörp-üzem
Bp. VI. Lehel u. 8. Tel.: 910-01 és 900-72.

Teljes tisztelettel a narancs vagy ananász szörpöket megkeresni, melyek felhívni bennünket mint a informálás végett.

is tehetett meg), nemcsak semlegességet ígért egy orosz-török háború esetére, hanem még meg is szállja Bosznia-Hercegovinát, a magyar közvélemény, nem a hivatalos, hanem az igazi közvélemény, mely már addig is a törökök felé fordult rokonszenvével, most már nyíltan roszszallotta a monarchia magyar külügyminiszterének oroszbarát politikáját s az ifjúság mindenképpen kereste a módját: miképpen adhatná hangos és félre nem érthető tanújelét a törökök iránti rokonszenvének.

Október 20-án, pénteken este Szabadi Frank Ignácnak az Ország úton (ma Múzeum körút) lévő kávéházában*) mintegy 300 egyetemi hallgató gyűlt egybe s Szűts Gyula joghallgató indítványt tett, hogy az egyetemi ifjúság a török konzulnak adandó fáklyás zenével tüntesse ki Törökország iránti rokonszenvét, Lukács Gyula joghallgató mindjárt fel is olvasott egy felhívást az ifjúsághoz, mely elmondja, hogy a magyar nemzet nem maradt adósa soha senkinek, tehát ne maradjon Törökországnak sem, mely a haza megpróbáltatásakor szeretettel fogadta a magyar száműzöttöket, illő tehát, hogy most meg az ő megpróbáltatása idején a magyarság fejezze ki részvétét. E részvét kifejezése: fáklyászene a török konzulnak, felhívás a bécsi s magyarországi felsőiskolák hallgatóihoz, hogy pénzt gyűjtsenek s a haza hőlyeire, hogy tétést adjanak a török sebesültek számára. Meg is választottak ott helyben e mozgalom vezetésére egy bizottságot Szűts Gyula vezetése alatt s azután folytató tovább a megbeszélések szombaton, vasárnap s azon túl is felváltva, hol a Szabadi-kávéházban, hol a Komlóban.

A kormány neszét véve ennek a készülődésnek és számolva az ebből keletkező külpolitikai kellemetlenséggel, elhatározta a tüntetés megakadályozását. Még szombaton tudatták az ifjúsággal, hogy a miniszterelnök, vagyis mint akkor mondták: Tisza Kálmán kormányelnök másnap óhaját ez ügyben tárgyalni az ifjúság vezérével.

Vasárnap, október 22-én délben tényleg fogadta is az egyetemi ifjúság 18 tagú küldött-

*) Lásd még Kávéskok Lapja 1931. évi október 15-i számát.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, egészségügyi berendezések, villany-szerelés, átalakítások, javítások, tervezések.
BAJZA SÁNDOR és CZRHA GYULA
okl. gépészmérnökök
Budapest, V. Falk Miksa u. 32. Tel.: 27-1-47.

Márványból épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít **KRONEMER DÁVID** márványipari üzeme. Bpest. X. Szállás u. 44. Tel.: 48—83

Jó forgalom + tisztes haszon = Franck pótkávé!

**Pálpusztai sajt,
Heller doboz emmenthali,
Derby sajt**
kávéhézagban
nélkülözhetetlen

ségét, melynek vezetője, Szüts Gyula előadta, hogy a törökök iránti rokonszenvüknek fáklyás zene által akarnak kifejezést adni.

A kormányelnök megköszönte az ifjúságnak, hogy megjelentek nála beszélni arról, mit tenni, jobban mondván nem tenni kell. Ezt a tüntetést hamar félremagyarázták, de meg az időpont sem kedvező rá. „Felfogom — mondta Tisza Kálmán — és beesülöm az önk rokonszenvét, csak hogy nem a rokonszenv, hanem az állam érdeke legyen az irányadó.” Kéri tehát az ifjúságot, álljon el a tüntetéstől.

Szüts Gyula erre megjegyzi, hogy nem tüntetni akarnak, csak haládjukat kifejezni a nemes török nemzetnek.

Gyakran a legnemesebb szándékot is félremagyarázzák — válaszolta Tisza — s tartani lehet tőle, hogy az ország déli részeiben éppen ellenkező rokonszenveknek fognak majd kifejezést adni.

Szüts erre megígérte, hogy mindezt közli az ifjúsággal, mely már ott várt rájuk a Szabadi-kávéházban. A küldöttség jelentésének meghallgatása után azonban egyértelműleg elhatározták, hogy csütörtökön meg lesz a fáklyás zene s felkéri a török konzult, hogy az „Európa” szállóban (a mai Ferenc József-terem) fogadják az ifjúságot, miután hivatala igen szűk uccában, az Ósz (ma Szentkirályi) uccában van.

Ezen készülődésnek hamar híre ment, nemcsak Pesten, hanem az egész országban és Bécsben is. Itthon a kormánybiztós s a kormányhoz közelálló lapok egyenesen az ifjúság ellen fordultak. A bécsi sajtó egy része a mozgalomban „a magyar nemzetiség lángoló erejét” látta, másik része veszélyesnek tartotta, mert ellentüntetéseket hívhat ki. A zágrábi „Obzor” már fel is hívta az ottani egyetemi ifjúságot, hogy a rajlákh (a keleti keresztények) iránti rokonszenv kifejezése céljából intézzen felhívást Európá valamennyi egyetemének fiatalaiságához. E felhívásnak annyi eredménye volt, hogy a berlini egyetem egyetemi dörgő „pereat”-ot (vesszen!) kiáltottak a pesti egyetemi „szofták”) barbár törekvéseire”. Mihez az egyik pesti napilap csak azt a megjegyzést fűzi: „Szép, mert jellemző!” A bécsi diákok viszont kijelentették az egyetem rektora előtt, hogy tartózkodni kívánnak minden tüntetéstől. Erre is el lehet mondani, hogy szép, mert jellemző — az osztrákokra.

Szerdán, a tervezett fáklyásmenet előtti napon a rektor magához hívatta a mozgalom vezetőit s megintette őket, hagyjanak fel e tervvel, melyet a kormányelnök nem helyesel, mielőtt még az egyetemi tanács határozna, mely meg nem engedheti, hogy az egyetem politikai izgatások tűzhelye legyen. A műgyetemen hasonló intés történt, mindkettő valószínűleg Tisza egyes kívánságára. Az ifjúság azonban ezekre az intelmekre azt felelte, hogy már nem léphetnek vissza, el van már intézve minden. A török konzul köszönettel fogadta el a nemzete iránt kifejezendő rokonszenvi tüntetést, gróf Károlyi Ede pedig felajánlotta múzeum-uccai palotáját s arra is kérte őket a konzul, hogy az üdvözlő beszéd magyar legyen, csak neki engedjék meg, hogy francia nyelven válasszon.

Erre a két egyetem hatóságai feketetáblán hirdették ki, hogy az ily tüntetések a fegyelmi szabályokba ütköznek s tilalom alá esnek. Thaisz Elek rendőrfőkapitány pedig felsőbb utasításra betiltotta az a fáklyásmenetet, mint az esti 6 óra kitűzött ifjúsági gyűlést.

Ez egy kissé meghökkentette a Szabadi-kávéházban székelő főhadiszállást. Azonnal háromtagú küldöttséget menesztettek a miniszterelnökhöz. Tisza azonban kijelentette, hogy a fáklyásmenet megtartását nem engedheti meg, csodálja, hogy az ifjúság ezt nem tudja megérteni. Egyáltalán úgy látja, hogy az ifjúság a szabadságát nem kellőképp értelmezi. Akinek szabad szívját meggyújtani, annak még nincs megengedve, hogy a szomszéd házát is lángborítsa.

A Szabadiiban nagy zajjal fogadták a kormányelnök tilalmát. Igen erős hangok hallat-

szottak a kormány ellen, majd egyet gondoltak s miután győzelmet kívánó sürgönnyt menesztettek Midhád basának (amelyet azonban a postán nem vettek fel továbbításra), elhatározták, hogy Jókaihoz, az ifjúság barátjához mennek. El is indultak a törököket éltetve s a muszkát szídván, Jókait útban találták s rögton vitték a kávéházba. Ez egyszer azonban Jókai nem az ifjúság pártjához állott, sőt inkább csitítani s lebeszélteni próbálta őket, mire az előbbi zajos éljenzés helyett kitört az „Abcug Jókai!” E kínos jelenetnek Jókai azzal vetett véget, hogy megfordult s szó nélkül elhagyta a kávéházat.

E nem várt esemény egy kissé lehűtötte a felhevült ifjúságot s a józanabbak tanácsára először is a török konzulhoz küldtek tisztelő küldöttséget, hogy most már mi történjék? A konzul kijelentette, hogy lemond a megtiszteltetéséről, mert úgy tapasztalja, hogy a magyar kormány rosszalja e tüntetést. Meg is állapodtak abban, hogy nem lesz fáklyásmenet (pedig már 700 frt gyűlt rá össze), csak küldöttség fog megjelenni a konzulnál, mely kifejezi előtte az egyetemi ifjúság élénk rokonszenvét Törökország iránt.

Epp ezen megállapodásról tett jelentést a bizottságnak a Szabadiiban a küldöttség, mikor nagy tömeg jelent meg a kávéház előtt. Lukáts Gyula kiment a kávéház elé s beszédet intézett a tömeghez, kérve, hogy oszljon szét, ne csináljon semmit, mert az egyetemi ifjúságnak róhatnák fel ezt az uccai lármát is. „Mi nem vagyunk egyetemi hallgatók!” kiáltották fölben a tömegből. Tényleg csak lármázó esőcselék volt, mely mindjárt ott terem, hol rendbontásra alkalmat szimatol.

Miután a Magyar-uccában, a Szabadi-kávéház és a „Komló” előtti téren egyre nőtt a csoportosulás, a főkapitány rendőrséget vezényelt ki, bezáratta a Szabadi-kávéház ajtajait s a Komlóba még a vacsorázó vendégeket sem engedték be a rendőrök. Erre a tömeg az Ósz ucca felé indult, a konzul lakása elé, de a rendőrség itt elállta az utat. A kurjongató tömeg egy része visszafordult a Komló felé s oly zajongást vitt végbe, hogy végül is lovasrendőrök szorították ki a tüntetőket a Hatvani (ma Kossuth Lajos) és Gránátos (ma Városház) uccákból. A másik rész a Kerepesi (ma Rákóczi) útra tért, itt folytatta a tüntetést. A rendőrök bekisértek néhány ordítózó s kisült, hogy mind „rakoncátlan gyerkőcök és dologtalan mesterlegények”, egyetemi polgár egy sem akadt közöttük.

Este tíz óra az uccák lecsendesültek s tizenegykor az ifjúság gyűléshelyei is csendesek voltak. A hatvanas bizottság pedig nyilatkozatot adott ki, amelyben kijelenti, hogy az uccai botrányhoz semmi köze nem volt.

Másnap, csütörtökön, a fáklyásmenet tervezett napján délelőtt újra összegyűlt az ifjúság a Szabadi-kávéházban s a megbeszélés eredménye két nyilatkozat volt: az egyikben tiltakozván a fáklyás-zene erőszakos betiltása ellen, kimondják annak bizonytalan időre való elhalasztását, a másikban pedig Thaisz Elek főkapitánnyal elegendenek éles polémiába. A tüntetéseknek ezzel egyelőre vége szakadt, de itt kezdődik az ellentét a kormány és rendőrség meg az egyetemi ifjúság közt, jobban mondván a harag Tisza Kálmán és a gyűlölet Thaisz ellen s ez az ellentét, harag és gyűlölet volt okozója a későbbi sok véres tüntetésnek.

Dr. Mazsary Béla.

Világítson tükrrel! Tükörlámpám használata mellett 30% árammegtakarítást nyer. Falitükrök és azok javítása galvanikus úton, 15 évi jótállással Üvegciszolás, edzés, üvegfestészet, üvegezés és képerrevezés legerősebb és legszolidabb kivitelben
LIGETI LÁSZLÓ üvegtechnikai műintézet,
Bpest, VIII., József-u. 23. Telefon: 32-1-08.

KISS SANDOR
műasztalos
Budapest, VIII., Gólya uca 25. sz.
Vállal kávéházi bútorberendezést. Végezte: a Magyar Száll. és Vendéglős Ipartestület Szaksz. Stambul. Bodó, Elyéz kávéházak munkálatait.

Alba gőzmosoda, VIII, Rökk Szilárd u. 29, tel. 42-3-78
KÁVÉHAZI fehérneműek, asztalneműek elsőrendű tisztítását vállalja garantált házimosási rendszerrel **Gőzmosoda Rökk Szilárd uca 29.** Tel.: 4-23-78. — Próbálja meg egy mosással és meggyőződik, hogy fehérneműje nem megy tönkre.

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest
Cég alapítva 1879. Telefon: 32-3-00.
JAMJEI ELSŐRANGUAK!
Kajszinbarack-iz minőségben felülmulthatatlan!
Kaphatlan!
Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt.
Budapest, VIII., József krt. 38. Tel: 39-2-77.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Április 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vígalmi adója.

Április 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

Április 27-én, csütörtökön délután 5 órakor előljárási ülés az ipartestület tanácstermében.

Május 5-ig megfizetendő a II. negyedévi házbér első része.

Május 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és zenés kávéházak vígalmi adója.

Május 10-ig az adóközöség tagjai tartoznak megfizetni fenyűzési és forgalmi adóátalányukat.

Május 15-ig fizetik a fenyűzési adót azok, akik nem tagjai az adóközségnek. Befizetendő a kereseti, jövedelmi-, szükségadó, adóptlékek és az italmérsi illeték negyedévi részlete.

Benyújtandó a járdafoglalási engedélyek iránti kérvények.

A munkanélküliek javára megindított gyűjtés folyik.

A Magyar Kávésipari Évkönyv VIII. évfolyama megjelent.

*

Előljárási ülés. Az ipartestület előljárási ülésén április hó 27-én csütörtökön délután 5 órakor tartja március havi előljárási ülését. — Felhívjuk az előljárási tagjait, hogy az ülésen minél teljesebb számban jelenjenek meg.

A kávéház-barok különadója tárgyában Mészáros Győző elnök eljár a pénzügyminisztérium illetékes osztályában és hosszas tárgyalás után, bár ez új teher teljes eltörölését elérni elvi okokból nem lehetett, de a miniszterium hozzájárult ahhoz, hogy a kivetett havi átalányösszegek jelentékenyen mérsékeltesse. Adminisztratív okokból az átalányok kezelése is az adóközség hatáskörébe fog utaltatni, azonban azok kivétele a pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartozik. A vonatkozó rendelet a legközelebbi napokban fog megjelenni, amikor azt részletesen ismertetjük.

Az italmérsi engedélyek kiadásának korlátozása tárgyában megindított mozgalom eredményeképp ipartestületünk elnöksége megszerezte a német birodalmi, osztrák és cseh-szlovák hasonló tárgyú rendelkezéseket és azokra való hivatkozással a pénzügyminisztérium italmérsi főosztályát hasonló korlátozás kiadására kérte. Az osztálytól nyert értesítés szerint a kérelem kedvező elintézésére alapos a remény és a rendelet kiadása rövidesen várható. A rendelet kiadása iparunk szempontjából nagyon is sürgős lenne, minthogy ismét kávéház-gründolási tervekről hallunk, amelyekre a jelen viszonyok mellett igazán nincs semmi szükség.

Tiltakozás az alkalmi fagyaltüzletek ellen. Alig multak el a hidegebb napok, tapasztaljuk, hogy egész sereg szakmánkívüli, alkalmi fagyaltüzlet nyílik meg rövidesen Budapesten. Fagyaltalok lesznek azok, akik egy üres üzlethelyiségben három hónapra súlyos konkurenciát csinálnak az összes pesti kávéosknak, cukrászoknak és cukorkakereskedőknek.

A nem hivatásos fagyaltalok érthető károkat okoznak az egész éven át dolgozó, adófizető iparosoknak és kereskedőknek. Felhívjuk ezúton az illetékes körök figyelmét, hogy meglevő existenciáikat ne hagyjanak tönkretenni az efféle, néhány hónapra fagyaltalossá lett alkalmi vállalkozóktól.

A kávévám leszállítását követelik az osztrák kereskedők. Ausztriában szinte megbérelt a kávékereskedelmi forgalom. Amióta felemelked a kávé vámját az osztrák kereskedők tapasztalata szerint erősen visszaesett a kávé-

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat
Budapest, VII., Klauzál u. 8. Telefon: J. 38-5-58 és 35-8-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzem, legmodernebb berendezéssel Legkíméletesebb mosási rendszer

Gázvilágítás- és rechaud-karbantartást vállalok havi bérletben!

Csutor József Budapest, I., Fehér Sas u. 2. I., Attila körút 43.

*) Lásd az előbbi jegyzetben említett cikket.

Étola

francia, arachidból (zöldkeresztes) minden utóíz nélkül 1 és 5 kg-os kannákban kapható

Bpesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársaságnál
Telefon: József 392-77. VIII. József krt. 38.

fogyasztás és ezt leginkább a vámhivatal érezteti meg. Az Osztrák Élelmiszerkereskedők Központi Szövetsége mozgalmat kezdeményezett, hogy a kávé behozatali vámját leszállítsák. Az élelmiszerkereskedők nagy érdekképviseletének akciójához csatlakoztak az összes szakmai testületek, valamint a kávénagykereskedők képviselői.

A Magyar Kávésok Évkönyve 1933. évi évfolyama kartársaink nagy részének kikézsítetett. Felhívjuk mindazokat a kartársakat, akik az évkönyvet nem szerették meg, vegyék azt mielőbb át, minthogy a rendelkezésre álló példányok száma nagyon kevés.

Spelter Henrik lett ismét a Cukrárszövetkezet elnöke. Március 27-én tartotta a Budapesti Cukrárszövetkezet évi tisztújító közgyűlését, amelyen az eddigi vezetőséget a közbejárásnak örvendő Spelter Henrikkel az élén, újra megválasztották. Spelter Henrik személye garancia arra, hogy a Cukrárszövetkezet működése a jövőben is hasznos, produktív és eredményekben gazdag lesz.

Málnaszörp

utóprésmentes elsőrendű áru, garantált 65 cukortartalommal (kötés esetén) folytatólagos átvétel mellett kilogrammonként P 1.60
kötés nélkül kilogrammonként P 1.65
Bpesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársaságnál
Telefon: József 392-77. VIII. József krt. 38.

Új rend a OTI-bejelentés körül. Február 1-ével új rendeletet léptetett életbe a Társadalombiztosító Intézet a bejelentésekre vonatkozóan. A belügyminiszeri rendelet szerint biztosításra kötelezett munkavállalókat a postahivataloknál is lehet bejelenteni. A nem szabályszerűen kitöltött bejelentőlapot a postahivatal nem fogadja el. A bejelentési határidő szempontjából az a nap irányadó, amely napon a jelentőlapot a postahivatal elfogadja. A bejelentést teljesítő fél a jelentőlapok átvételéért, kezeléséért és az intézet illetékes szervéhez juttatásáért a lapok mindegyikére a postai levelezőlap mindenkor bérmentesítési díjának megfelelő értékű postabélyegyet köteles felragasztani. A postahivatal elismervényét ad az általa történt be- vagy kijelentésről. A rendeletben megjelölt űrlapokat az OTI helyszerevénél, továbbá a postahivataloknál s esetleg trafikokban is be lehet szerezni darabonként 4 filléres meghatározott árban.

Képviseleti megbízás. A kávéiparban már évek óta előnyösen ismert Steiner József és fia keksz- és tápszergyár megbizta Szántó Béla kartársunkat, a Múcsarnok kávéház volt tulajdonosát, hogy a céget a kávé vevőkkel szemben képviselje. — Úgy a cég hírneve, mint Szántó Béla kartársunk személye biztosította annak, hogy ez az összeköttetés továbbra is harmónikus és a felek kölcsönös érdekeit előnyösen szolgáló lesz.

Zwack-likörgyár elsőrangú Vermouthot, gin-t és whisky-t hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti három cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

Új alpakka gyár Budapest. A nehéz gazdasági viszonyok, valamint a devizakorlátozások következtében beállott import-nehezégek arra késztették a Telefongyár Részvénytársaságot, hogy oly iparcikkek gyártását vezesse be, melyek eddig Magyarországon vagy egyáltalában nem, vagy pedig csak jelentéktelen mértékben gyártottak. Ilyen iparcikkek az alpaka evőszközök, amelynek gyártását aránylag rövid idő alatt tökéletesítette, úgyhogy ma bármelyik legjobb külföldi gyártmánnyal úgy minőségben, mint kivételben felveszi a versenyt, árban pedig olcsóbb.

A Telefongyár által gyártott evőszközök teljesen fehér, nagy szilárdságú alpaka fémfőből készülnek, használatban megtartják színüket, nem homályosodnak, élettartamuk pedig oly hosszú, mint az eddig ismert bármely más gyártmányú alpaka evőszközé. A Telefongyár mindenfajta evőszközt gyárt; ezáltal a legkényesebb igényeket is ki tudja elégíteni. Gyártmányai felülről úgy a nagy, mint a desszert, valamint a kávé-

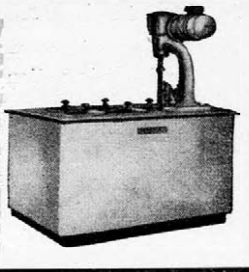
Dákó krétára

(eredeti mülhendorf) kaptunk behozatali engedélyt. Vászorolható (12 drb P 1.20
Bpesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársaságnál
Telefon: József 392-77. VIII. József krt. 38.

HENNEFELD

jégszekrénygyár
Budapest VI, Ó ucca 6
Telefon: 11-4-29

Jégszekrények,
sörkimerőkészülékek,
elektromos
hűtőkészülékek,
elektromos fagyalt-
készítógépek
és konzervátorok.

Kávéházi berendezés

italok stb. bírói árverésen április hó 20-án d. u. félhét órákor adatkant el V. Váciút 34. sz. a. kávéházi helyiségben.

Ezen körülbelül 500 négyzetméter nagyságú helyiség esetleg feloszva is olcsón bérebeadó.

Bővebbet ugyanott a házfelügyelőnél, vagy telefon: 905-73.

evőszközöket, természetes, hogy az összes merőkanalakat, tortalapátokat, cukorfogókat is a legjobb kivitelben hozza forgalomba.

A késpengék a ma gyártott legjobb solingeni acélból, vagy rozsdamentes solingeni króm-acélból készülnek és pedig kétféle kivitelben: egyenes pengéjű és kárpengéjű. Az evőszközök fazonja is kétféle, mindkettő spicces végű, de sima, vagy recés. Mindkét kivitel a ma forgalomban lévő legnehezebb súlyban készül.

Mi a magunk részéről csak örömmel üdvözölhetjük a Telefongyárt, hogy ezt az iparágat Magyarországon meghonosította és azt hisszük, hogy nem kell külön felhívunk olvasóink figyelmét arra a körülményre, hogy mily nagyfontosságú az, hogy ma, amikor minden fillérnek több szempontból, de különösen a munkanélküliség leküzdése miatt az országban kell maradnia, ezen iparágat mindenki pártfogolja, annál is inkább, mivel minőségben és kivitelben a legjobbat nyújtja.

Kartársaink figyelmét felhívjuk az újonnan megnyitott öv. Steiner Lipótné sőtésére Alsóerdősor ucca és Dohány ucca sarkán. Modern berendezést készített és szállította Krausz Rezső jégszekrény- és asztalosüzem Budapest, Ó ucca 2.

Gázvilágítás- és rechaud-karbantartás. Kartársainknak érdeke, hogy rechaudjaik és egyéb gáz-tűzhelyeik, vagy melegítőik kifogástalanul működjenek. A gázművek ugyan kiküldenek hiba esetén szerelőt, de ez mindig késedelmes és körülményes. Ajánljuk tehát, hogy vegyenek igénybe egy megbízható karbantartási vállalatot, mely olcsó havi bérletben állandóan rendben tartja gázszervenyüket. — Mint ilyent, ajánljuk Csutor József céget (L. Fehérsas u. 2 és L. Attila krt. 43.), amely évek óta számos iparunkbeli üzemnek tartja rendben szervenyzeit, a legteljesebb megelégedésre.

„Hattyú” Gőzmosó- és fehéreneműkölcsönző vállalat (Bp., VII. Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Kronecker Dávid márványipari üzemét, Budapest, X. Szállás ucca 44. Telefon 41-2-43. Nevezett cég a főváros legelőkelőbb kávéházaiknak márványberendezéseit szállította eddig, miért is nagyon melegen ajánlhatjuk.

SPRINGUT HENRIK tojásnagykereskedő
Budapest, VI. Vasvári Pál u. 11. Tel.: 21-7-54. Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója

Kantos testvérek rt.

festő, mázólo és tapétázó iparüzem
Budapest, VI. Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázólo és falkárpit munkáitait művészi kivitelben végezzük.

Hegedüs József és Nagy Lajos

géperőre berendezett asztalos üzem
Kávésok állandó szállítója. Budapest, X. Füzér ucca 22
Telefon: 48-6-39

Az eredeti **SIDOL** fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!

Gözl Lipót „SIDOL” vegytermékek gyára R.-T.
Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.

A legkiválóbb sörkülönlegesség Szent István

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Övakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI
Budapest, VII. Rottenbiller ucca 17
Telefon: J. 31-0-63, J. 45-3-71.
Alapított 1824.

Ha **TÜKÖR** kell, **WAGNER**-t keresse fel
Budapest, VII. Szövetség ucca 6. sz.
Telefon: 45-3-40. Üvegcsiszoló- és tükörborítótelep.

JILEK M. BÉLA

speciális ellenőrző pénztárnak javítóüzeme
Budapest, V. Honvéd u. 38. Tel.: 25-4-58.
Pontos, lelkiismeretes munka.